

1 LIIKUNTAPOLIITTINEN LINJAPAPERI 2014-2017

Opiskelijoiden Liikuntaliiton (OLL) liikuntapoliittinen linjapaperi luo suuntaviivat liiton toiminnalle vuosiksi 2014-2017. Se kertoo tavoitetilän, jonka pohjalta työtä tehdään korkeakoululiikunnan eteen pitkällä tähtäimellä. Liiton kaiken toiminnan tavoitteeksi on strategiassa määritely "valtakunnallinen ja yhdenvertainen korkeakoululiikuntajärjestelmä", jota kehitetään korkeakoululiikunnan suositusten pohjalta. Toimintaa ohjaavat järjestöstrategiassa 2010–2015 määritellyt liiton arvot: hyvinvointi, aktiivisuus, yhdenvertaisuus, kansainvälisyys ja vastuullisuus. Liitto pyrkii kaikessa toiminnassaan mahdollisimman suureen vaikuttavuuteen.

Liikuntapoliittinen linjapaperi toimii tiekarttana keskustoimiston lisäksi myös ylioppilaskuntien, opiskelijakuntien ja liikuntatoimien toimijoille korkeakoulupaikkakunnilla yhdenvertaisten korkeakoululiikuntapalveluiden luomisessa.

Linjapaperissa on pitkän tähtäimen tavoitteita, joita ei välttämättä saavuteta tämän linjapaperin voimassaoloaikana. Lisäksi toimintaympäristön muuttuessa linjapaperin tavoitteita tulee arvioida ja päivittää. Esimerkiksi linjapaperin voimassaoloaikana Suomessa järjestetään eduskuntavaalit, jotka määrittelevät paljon liiton toimintaympäristöä.

1) LIIKKUVA OPISKELIJA VOI HYVIN

Opiskelijoiden Liikuntaliiton tavoitteena on, että opiskelijoilla on mahdollisuus liikuntaan osana terveellisiä elämäntapoja ja aktiivista opiskelijaelämää. Riittävä liikkuminen edistää jaksamista ja ylläpitää opiskelukykyä sekä ennaltaehkäisee elintapasairauksia.

Saavutettava ja toimiva korkeakoululiikunta tarjoaa kaikille opiskelijoille luontevan mahdollisuuden kotiutua uuteen yhteisöön ja kaupunkiin. Liikunta mahdollistaa korkeakoulu-yhteisön jäsenten tapaamisen opintojen ulkopuolella, ja se on monelle opiskelijalle tärkeä keino luoda sosiaalisia verkostoja.

2) LIIKUNTA ON ARVOSTETTU OSA KORKEAKOULUJEN JOKAPÄIVÄISTÄ TOIMINTAA

Korkeakoulut tunnustavat liikunnan merkityksen yhteisöllisyyden lisääjänä sekä terveyden ja opiskelukyvyn edistäjänä. Hyvin toimivat liikuntapalvelut nähdään tärkeänä strategisena voimavarana ja osana korkeakoulun arkea yhtenä korkeakoulun tarjoamista opiskelijapalveluista. Laadukkaat liikuntapalvelut on kirjattu korkeakoulujen strategioihin ja niihin on varattu riittävät resurssit. Liikuntapalveluiden järjestäminen sekä opiskelijoille että korkeakoulujen työntekijöille nähdään osana korkeakoulujen yhteiskuntavastuuta sekä hyvää työnantajapolitiikkaa.

40 **Liikuntapalveluiden sisältöä kehitetään pitkäjänteisesti ja opiskelijalähtöisesti.** Korkeakoulut
41 sitoutuvat rahoittamaan liikuntapalveluiden tuottajatahoa tai varaamaan omaan talousarvioonsa
42 rahoituksen liikuntapalveluille vähintään korkeakoululiikunnan suositusten mukaisesti. Laadukkaita
43 liikuntapalveluita on saatavissa kaikissa korkeakoulutusta antavissa yksiköissä ja paikkakunnilla.
44 Korkeakoulut tekevät mahdollisuuksien mukaan paikallista yhteistyötä liikuntapalveluiden
45 järjestämisessä. Opiskelija- ja ylioppilaskunnat osallistuvat tiiviisti korkeakoululiikunnan
46 kehittämiseen, suunnitteluun ja markkinointiin yhteistyössä korkeakoulujen liikuntatoimien kanssa.

47
48 **Korkeakoulujen liikuntatilat ja -paikat ovat koko korkeakoulu yhteisön** saavutettavissa,
49 monikäyttöisiä ja hyväkuntoisia. Varsinaisten liikuntatilojen lisäksi on tärkeää, että
50 korkeakoulu ympäristö kannustaa opiskelijoita hyötyliikuntaan.

51
52 **Korkeakoulut ja opiskelijayhteisöt käyttävät korkeakoulujen virallisten kielten lisäksi**
53 **riittävästi englantia** tiedottaessaan liikuntapalveluista ja järjestäessään liikuntaa. Liikunta nähdään
54 hyvänä keinona lisätä eri kulttuurien välistä kanssakäymistä ja se mahdollistaa paitsi
55 integroitumisen suomalaiseen yhteiskuntaan, myös kotikansainvälistymisen.

56
57 **Vähän liikkuvat opiskelijat ovat yhtenä erityisen huomion kohteena** liikuntapalveluita
58 kehitettäessä. Terveytensä kannalta liian vähän liikkuville tarjotaan mahdollisuus maksuttomiin
59 neuvontapalveluihin ja matalan kynnyksen liikuntaan yhteistyössä opiskeluterveydenhuollon
60 kanssa. OLL:n ja YTHS:n luoma liikunnan palveluketjumalli ja liikunnan mini-interventio
61 opiskelijoiden terveysneuvonnassa tunnetaan hyvin ja sitä käytetään aktiivisesti. Ohjauksen
62 kustannuksista vastaa esimerkiksi korkeakoulu tai siihen on mahdollista saada KELA-korvausta.

63
64 **Opiskelijaurheiluseurojen ja muiden opiskelijajärjestöjen liikuntatoiminta** on osa
65 opiskelijayhteisöjen liikunta- ja opiskelijakulttuuria. Korkeakoulut tukevat taloudellisesti
66 opiskelijoidensa osallistumista opiskelijoiden liikuntatapahtumiin ja kokevat opiskelijaliikunnan
67 osana liikkuvan korkeakoulun identiteettiä.

68
69 **Myös valtio kannustaa korkeakouluja liikuntatoiminnan kehittämiseen.** Liikuntapalvelut
70 huomioidaan korkeakoulujen rahoitukseen vaikuttavissa valtakunnallisissa
71 opiskelijapalautekyselyissä (OPALA ja Kandipalaute). Korkeakoulujen muiden tuki- ja
72 palvelutoimintojen tavoin liikuntapalvelut arvioidaan osana Koulutuksen arviointikeskuksen
73 suorittamia korkeakoulujen laadunvarmistusjärjestelmän auditointeja

74
75 **Korkeakoulut sekä opiskelija- ja ylioppilaskunnat saavat hanketukia** korkeakoululiikunnan
76 kehittämiseen opetus- ja kulttuuriministeriöltä sekä sosiaali- ja terveysministeriöltä. Valtion
77 liikuntapaikkarakentamisen rakennustukien kriteeriksi otetaan liikuntatilojen käyttö myös
78 korkeakoululiikunnalle.

79
80 **Korkeakoulujen liikuntapalvelut muodostavat kattavan verkoston,** jonka palveluita opiskelijan
81 on mahdollista käyttää myös oman opiskelupaikkakuntansa ulkopuolella.

82 **3) HYVINVOINTIYHTEISKUNTA MAHDOLLISTAA MONIPUOLISEN LIIKUNNAN**

83

84 Liikunta on yhteiskunnallinen voimavara, jolla on merkittävä rooli useiden sairauksien
85 ennaltaehkäisyssä ja työurien pidentämisessä. Valtio, kunnat ja järjestöt tukevat toimillaan
86 liikuntamahdollisuuksien edistämistä kaikissa elämänvaiheissa. Fyysisiä ja psyykkisiä sairauksia
87 sekä sosiaalista pahoinvointia ennaltaehkäistään tarjoamalla jokaiselle mahdollisuus huolehtia
88 hyvinvoinnistaan liikunnan keinoin elämäntilanteestaan, varallisuudestaan ja asuinpaikastaan
89 riippumatta.

90

91 **Suomalainen koulutusjärjestelmä on liikuntakasvatuksen keskiössä** ja tukee liikunnan
92 harrastamista kaikilla koulutusasteilla. Liikunnalliset koulupäivät ja niihin integroitu
93 harrastustoiminta tekevät liikunnasta luontevan osan arkea lapsuudesta saakka.

94

95 **Julkiset liikuntatilat ovat tehokkaasti kaikkien väestöryhmien käytössä**, mikä tukee myös
96 opiskelijaliikuntaa korkeakoulupaikkakunnilla. Julkisten liikuntatilojen käyttöesteitä (esimerkiksi
97 vastuu- ja vakuutuskysymyksissä) pyritään purkamaan. Julkiset liikuntatilat ovat saavutettavia ja
98 yhdenvertaisia. Kunnat kuulevat opiskelijajärjestöjä ja korkeakoululiikunnan järjestäjätahoja
99 suunnitellessaan investointeja liikuntatiloihin ja -paikkoihin.

100

101 **Liikunnan ja terveyden ylläpidon taidot nähdään tärkeinä kansalaistaitoina.** Erityisesti elämän
102 nivelvaiheissa yhteiskunnan on tuettava liikunnallisuutta, jotta nuorena opittu liikunnallinen
103 elämäntapa kantaa vanhuuteen saakka. Liikunnan elämänkulkumalli tarjoaa kaikenikäisille ihmisille
104 mahdollisuuden toteuttaa itseään ja osallistua kansalaisyhteiskuntaan liikunnan kautta.

105

106 **Arkiliikunta on tärkeä osa liikunnallista elämäntapaa.** Kävely ja pyöräily huomioidaan kuntien
107 ja kaupunkien kaavoituksessa sekä kaupunkisuunnittelussa siten, että polkupyörä on luonnollinen ja
108 helppo tapa liikkua paikasta toiseen. Korkeakoulut ja työpaikat kannustavat kulkemaan matkat
109 polkupyörällä muun muassa tarjoamalla riittävästi pyöräparkkeja. Vaikutetaan siihen, että kunnat
110 huolehtivat pyöräteiden talvikunnossapidosta ja laadun parantamisesta käyttäjien palautteen
111 perusteella.

112

113 **Fyysisen aktiivisuuden tärkeys työkyvyn ja yleisen hyvinvoinnin ylläpitämisessä**
114 **tunnustetaan**, ja työnantajat kannustavat työntekijöitään liikkumaan esimerkiksi mahdollistamalla
115 työntekijöiden osallistuminen liikunta- ja urheilutapahtumiin tai antamalla rahallisia kannustimia
116 fyysisestä aktiivisuudesta tai mahdollistamalla liikkuminen työajalla.

117

118 Liikuntapalvelut ovat yhdenvertaisia ja kaikkien käytettävissä muun muassa sukupuolesta tai sen
119 ilmaisusta riippumatta.

120

121

122

123 **4) TERVEYSLIIKUNNAN EDISTÄMINEN KANSAINVÄLISEN TOIMINNAN KÄRKENÄ**

124

125 **OLL on jäsenenä** Euroopan opiskelijaurheiluliitto **EUSA**:ssa (European University Sport
126 Association) ja maailman opiskelijaurheiluliitto **FISU**:ssa (International University Sports
127 Federation) sekä toimii eurooppalaisen korkeakoululiikunnan yhteistoimintaverkosto ENAS:issa
128 (European Network of Academic Sport Services). OLL tekee yhteistyötä Baltian maiden
129 sisarliittojen kanssa SELL-kisojen puitteissa. OLL pidättäytyy yhteistyöstä siinä tapauksessa, jos
130 kisoihin tuodaan tämän linjapaperin voimassaoloaikana tasorajat.

131

132 **Terveys- ja harrasteliikunta** nähdään tärkeimpänä osana korkeakoulujen liikuntapalveluita niin
133 Euroopassa kuin maailmalla, ja sen kehittämiseen kiinnitetään huomiota myös EUSA:ssa ja
134 FISU:ssa. Euroopan unioni edistää EU-kansalaisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia osallistua
135 liikuntatoimintaan ja tukee liikuntajärjestöjä.

136

137 **OLL edistää kansainvälisessä toiminnassaan** ikäpolvien ja sukupuolten tasa-arvoa ja
138 yhdenvertaisuutta. OLL toimii allekirjoittamansa Brightonin julistuksen periaatteiden mukaan,
139 edistäen erityisesti naisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia liikunnassa ja urheilussa.
140 OLL edistää liikuntatuutorointia kansainvälisellä kentällä yhtenä terveysliikunnan muotona.

141

142 **OLL edistää lisäksi keskustelevaa ja avointa hallintokulttuuria**, opiskelijoiden asemaa sekä
143 reilun pelin periaatteita. OLL on jatkossakin aktiivinen kansainvälinen toimija ja pyrkii
144 toiminnassaan vastuullisuuteen ja pitkäjänteisyyteen.

145

146

147 **5) OPISKELIJAHUIPPU-URHEILU ON ARVOSTETTUA, VASTUULLISTA JA URHEILIJALÄHTÖISTÄ**

148

149 **Opiskelijahuippu-urheilun operatiivinen toimintavalta on siirtynyt Suomen**
150 **Olympiakomitean alaisuuteen** ja OLL on varmistanut opiskelijahuippu-urheilutoiminnan
151 toiminnallisen jatkuvuuden muutoksen aikana. Opiskelijahuippu-urheilu on jatkossa entistä
152 kiinteämpi osa suomalaista huippu-urheilujärjestelmää.

153

154 **Urheiluakatemioiden rooli kasvaa osana suomalaista huippu-urheilua.** Korkeakoulut
155 osallistuvat aktiivisesti akatemioiden toimintaan opiskelun ja huippu-urheilun yhteensovittamiseksi
156 sekä luovat korkeakoulunsa opintopolkuja urheilijoille joustavammiksi. Urheilijoita kannustetaan
157 luomaan uraa urheilijana unohtamatta koulutuksen merkitystä.

158